

Perioodi 2023-2027 mesilaste korjeala toetuse (MESI) hindamismaatriksid

Toetusõiguslikkuse nõuete rikkumisel toetust ei määrata. Baasnõuete ja toetatava tegevuse nõuete rikkumisel hinnatakse nõude rikkumist kolmest aspektist lähtuvalt:

- a) **Raskus** sõltub eelkõige selle tagajärgede olulisusest. Määratakse koefitsiendiga, mis annab rikkumisele kaalu sõltuvalt tagajärgede mõjust eesmärgile.
Koefitsiendid alla 0,3 - mõju nõude eesmärgile vähene.
Koefitsiendid 0,3...0,5 - mõju nõude eesmärgile oluline.
Koefitsiendid üle 0,5 - mõju nõude eesmärgile väga oluline.
- b) **Ulatus** sõltub eelkõige selle mõjust kogu tegevusele. Määratakse % põllu- või põllumajandusmaast, toetusõiguslikust maast, taotletud põllumajandusmaast, objektide arvust jms, millises ulatuses oli rikkumine. Mida suurem %, seda suurem on mõju kogu tegevusele.
- c) **Püsivus** sõltub eelkõige selle mõju ajalisest ulatusest või sellest, kas seda mõju on võimalik mõistlike vahenditega lõpetada. Määratakse koefitsiendiga, mis annab rikkumisele kaalu sõltuvalt mõju kestvusest ja mõju lõpetamisest.
Koefitsiendid alla 0,3 - mõju kergesti eemaldatav või mõju lühiajaline.
Koefitsiendid 0,3...0,5 - mõju raskesti eemaldatav või mõju pikaajaline.
Koefitsiendid üle 0,5 - mõju püsiv.

Toetussummat vähendatakse protsendi võrra, mis saadakse raskuse ja püsivuse koefitsientide ning ulatuse protsendi korrutamisel.

Igale nõudele on arvestatud vaikimisi maksimaalne vähenduse % toetussummast. Erandjuhtudel võib hinnata nõude rikkumist maatriksist erinevalt. Kui tegemist on raske rikkumisega, võib % olla suurem, kui maksimumina määratud vähendamine toetussummast. Kui tegemist on pettuse ja tahtliku rikkumisega, võib raskuse ja püsivuse koefitsiente muuta selliselt, et taotleja jääb toetusest ilma.

Korduvus – korduvuse leidmisel võetakse arvesse sama nõude rikkumised, mis on tuvastatud sama toetuse taotlemisel kogu programmiperioodi 2023–2027 jooksul.

Nõude korduva rikkumise korral sõltub toetussumma lõplik vähendamine sellest, mitmendat korda on kogu programmiperioodil 2023–2027 sama nõuet rikutud. Kui rikkumine on tuvastatud teist korda, siis korrutatakse kontrolli aastal kindlaksmääratud toetuse vähendamise protsent 2-ga, kui rikkumine on tuvastatud kolmandat korda, siis korrutatakse protsent 3-ga jne.

BAASNÕUE:

1. Taotleja kannab andmed põllumajandusliku tegevuse kohta [veeseaduse](#) alusel peetavasse põlluraamatusse (kohapealne kontroll).

RASKUS	Koef. 0,2 (<i>mõju nõude eesmärgile vähene</i>)-andmed ei vasta reaalsele olukorrale. Puudub ülevaade põllul tehtud töödest.
ULATUS	Kui põllu kohta puuduvad kõik andmed, siis 100 % põllu pinnast loetakse rikitud pinnaks. Kui põllu kohta puuduvad andmed osaliselt, siis 50 % põllu pinnast loetakse rikitud pinnaks. Liidetakse rikitud pindade ha kokku ja leitakse rikkumise % - kogu põllumajandusmaa pinnast ha kokku, kui palju moodustab rikkumisega põldude ha kokku. Kui põlluraamat puudub, siis on ulatus 100 %.
PÜSIVUS	Koef. 0,2 (<i>mõju kergesti eemaldatav või mõju lühiajaline</i>)-andmeid on võimalik taastada või parandada. Teada on põllul kasvav kultuur, kuid tehtud töid, tööde teostamise aega või kasutatavate väetiste/seemnete koguseid ei ole võimalik täpselt määrata.

Maksimaalne vähendus esmasel rikkumisel on 4% toetussummast.

Ulatuse leidmise näide: 3 põldu kokku pinnaga 10 ha; rikkumine ühel põllul pinnaga 2 ha.

Rikkumine kogu põllumajandusmaast $100 \times 2 / 10 = 20\%$.

Toetussumma vähendamine: ulatuse % x raskuse koef x püsivuse koef ($20 \times 0,2 \times 0,2 = 0,80\%$).

TEGEVUSE NÕUDED:

1. Taotleja peab kasvatama toetusõigusliku maa põllul, mille kohta ta toetust taotleb ja mille lähim äär on mesilasperest kuni ühe kilomeetri kaugusel, vähemalt kolme erineva perekonna või liigi hulka kuuluvaid korjetaimi hiljemalt kohustuseaasta 15. juunist kuni kohustuseaasta 10. augustini.

- Hinnatakse, kas kasvatatakse kolme korjetaime liiki või perekonda (admin. ja kohapealne kontroll)

RASKUS	Koef. 1,0 (<i>mõju nõude eesmärgile väga oluline</i>)-mesilastel ei ole mitmekesisist ja pikka aega õitsevat korjemaad.
ULATUS	2 korjetaime liiki- 40% 1 korjetaime liik- 70%
PÜSIVUS	Koef. 1,0 (<i>mõju raskesti eemaldatav või mõju pikaajaline</i>) – sellel aastal ei ole võimalik korjetaimi, mis õitsema hakkavad, külvata.

Maksimaalne vähendus esmasel rikkumisel on 70% toetussummast.

Arvestatakse nende MESI korjetaimede põldudega, mis jäävad mesilasperedest 1 km kaugusele. Korjetaimede segus või allakülvina kasvatamisel arvestatakse kõik taimeliigid eraldi korjetaime liikideks. Kohapealses kontrollis fikseeritakse põllul kasvavad kultuurid, vajadusel täpsustatud kultuurid.

Rikkumine, kui korjetaime liike on vähem kui 3. Ulatus – alla 3 liigi, siis vastavalt sellele, mitut korjetaimeliiki toetusõiguslikul maal kasvatatakse.

Ulatuse leidmise näide: MESI põldudel 2 liiki, ulatus 40%.

Toetussumma vähendamine: ulatuse % x raskuse koef x püsivuse koef (40x1,0x1,0=40%).

- Hinnatakse, kas korjetaimepõllu lähim äär on mesilasperest kuni 1 km kaugusel (admin. kontroll).

RASKUS	Koef. 1,0 (<i>mõju nõude eesmärgile väga oluline</i>) – suureneb oht, et korjema ja mesilasperede vahele jääb intensiivses kasutuses olevat põllumajandusmaad.
ULATUS	Mitu % korjema põldude arvust moodustab põldude arv, millest mesilaspered on kaugemal kui 1 km.
PÜSIVUS	Koef. 0,5 (<i>mõju raskesti eemaldatav või mõju pikaajaline</i>) – mesilasperesid on võimalik samal kohustuseaastal korjealale lähemale tuua.

Maksimaalne vähendus esmasel rikkumisel on 50% toetussummast.

Ulatuse leidmise näide: Taotlejal on MESI korjetaimede põlde kokku 15. Kahel põllul mesilaspered korjemaast kaugemal kui 1 km. Rikkumine MESI korjetaimedega põldude arvust $2 \times 100 / 15 = 13,33\%$.

Toetussumma vähendamine: ulatuse % x raskuse koef x püsivuse koef (13,33x1,0x0,5=6,50%).

- Hinnatakse, kas korjetaimi kasvatatakse 15. juunist kuni 10. augustini (*kohapealne kontroll*).

RASKUS	Koef. 1,0 (<i>mõju nõude eesmärgile väga oluline</i>) – mesilastel ei ole piisavalt mitmekesist korjemaad.
ULATUS	Rikkumisega pinna protsent MESI toetuse kindlakstehtud pinnast.
PÜSIVUS	Koef. 0,8 (<i>mõju raskesti eemaldatav või mõju pikaajaline</i>) – korjetaimi ei ole võimalik sel aastal kasvatada.

Maksimaalne vähendus esmasel rikkumisel on 80% toetussummast.

Ulatuse leidmise näide: Taotlejal on 3 korjetaimede segu põldu kokku pinnaga 10 ha. Rikkumine ühel põllul pinnaga 2 ha (niidetud enne 10.08). Rikkumine MESI taotletud maast $100 \times 2 / 10 = 20\%$.

Toetussumma vähendamine: ulatuse % x raskuse koef x püsivuse koef (20x1,0x0,8=16%).

2. Kui taotleja kasvatab kohustuseaastal rapsi või rüpsi vähemalt 0,30 hektari suurusel põllul, mille lähim äär asub mesilasperedest kuni ühe kilomeetri kaugusel, peab ta kasvatama vähemalt kahe erineva perekonna või liigi hulka kuuluvaid korjetaimi.

Hinnatakse, kas kasvatatakse kahte korjetaime liiki või perekonda (admin. ja kohapealne kontroll), kui taotleja kasvatab rapsi või rüpsi vähemalt 0,30 hektari suurusel põllul, mille lähim äär asub mesilasperedest kuni ühe kilomeetri kaugusel.

RASKUS	Koef. 1,0 (<i>mõju nõude eesmärgile väga oluline</i>) – mesilastel ei ole mitmekesist ja pikka aega õitsevat korjemaad.
ULATUS	1 korjetaime liik - 50%
PÜSIVUS	Koef. 1,0 (<i>mõju raskesti eemaldatav või mõju pikaajaline</i>) – sellel aastal ei ole võimalik korjetaimi, mis õitsema hakkavad, külvata.

Maksimaalne vähendus esmasel rikkumisel on 50% toetussummast.

Arvestatakse nende korjetaimede põldudega, mis jäävad mesilasperedest 1 km kaugusele. Korjetaimede segus või allakülvina kasvatamisel arvestatakse kõik taimeliigid eraldi korjetaime liikideks. Kohapealses kontrollis fikseeritakse põllul kasvavad kultuurid, vajadusel täpsustatud kultuurid.

Rikkumine kui korjetaime liike on vähem kui 2. Ulatus – alla 2 liigi, siis vastavalt sellele, mitut korjetaimeliiki toetusõiguslikul maal kasvatatakse.

Ulatuse leidmise näide: MESI põldudel 1 liik, ulatus 50%.

Toetussumma vähendamine: ulatuse % x raskuse koef x püsivuse koef (50x1,0x1,0=50%).

3. Kui taotleja kasvatab korjetaimi korjetaimede seguna, siis:

1) vähemalt kolme erineva perekonna või liigi hulka kuuluvatest korjetaimedest koosnevas segus peab kolme peamise perekonna või liigi hulka kuuluvatest korjetaimedest väikseima osakaaluga korjetaime kaetus moodustama vähemalt 20 protsenti taimikust;

2) kahe erineva perekonna või liigi hulka kuuluvatest korjetaimedest koosnevas segus peab väiksema osakaaluga korjetaime kaetus moodustama vähemalt 40 protsenti taimikust.

Hinnatakse, kas korjetaimede seguna kasvatamise korral on nõuded täidetud (kohapealne kontroll)

RASKUS	Koef. 0,5 (<i>mõju nõude eesmärgile oluline</i>) – mesilastel ei ole mitmekesisist ja pikka aega õitsevat korjemaad.
ULATUS	Segupõldude (korjetaimede segu ei vasta nõuetele) pinna % kogu MESI toetuse kindlakstehtud pinnast.
PÜSIVUS	Koef. 0,5 (<i>mõju raskesti eemaldatav või mõju pikaajaline</i>) – sellel aastal ei ole võimalik korjetaimi, mis õitsema hakkavad, külvata.

Maksimaalne vähendus esmasel rikkumisel on 25% toetussummast.

Ulatuse leidmise näide: Taotlejal on 3 korjetaimede segu põldu kokku pinnaga 10 ha.

Rikkumine ühel põllul pinnaga 2 ha (segus 2 korjetaime liiki, kuid väikseima kaetus taimikus alla 40%). Rikkumine MESI taotletud maast $100 \times 2 / 10 = 20\%$.

Toetussumma vähendamine: ulatuse % x raskuse koef x püsivuse koef (20x0,5x0,5=5%).

4. Taotleja ei kasuta kohustuseaastal keemilisi taimekaitsevahendeid toetusõiguslikul maal, mille kohta toetust taotleb.

Hinnatakse, et taotleja ei kasuta kohustuseaastal keemilisi taimekaitsevahendeid toetusõiguslikul maal, mille kohta toetust taotleb (kohapealne kontroll).

RASKUS	Koef. 1,0 (<i>mõju nõude eesmärgile väga oluline</i>) – oht loomade, lindude ja inimese jt tervisele. Mee saastumine taimekaitsevahendi jääkidega.
ULATUS	Rikkumisega pinna protsent MESI toetuse kindlakstehtud pinnast.
PÜSIVUS	Koef. 0,5 (<i>mõju raskesti eemaldatav või mõju pikaajaline</i>) –TKV kasutamisel mesilaspered hukuvad; taimekaitsevahendi kasutamisel jäävad jäägid mulda mitmeks aastaks.

Maksimum vähendamine esmasel rikkumisel 50% toetussummast.

Ulatuse leidmise näide: MESI taotletud põlde kokku 10 ha, 3 ha MESI taotletud põllul on taimekaitsevahendit kasutatud. Rikkumine MESI taotletud põldude pinnast $3/10 \times 100 = 30\%$.
Toetussumma vähendamine: ulatuse % x raskuse koef x püsivuse koef ($30 \times 1,0 \times 0,5 = 15\%$).